

Sıra Dışı İnsanlar

Göç Dünyamızı Nasıl Şekillendirdi ve Geleceğimizi Nasıl Belirleyecek?

Ian Goldin, Geoffrey Cameron and Meera Balarajan

Özgün Adı: Exceptional People: How Migration Shaped Our World and Will Define Our Future? © Princeton University Press 2011: Printed in the United Kingdom.

GAV Perspektif Yayınları*, 2022

© Göç Araştırmaları Vakfı İktisadi İşletmesi

Sertifika No.: 43715

GAV PERSPEKTİF

Hacettepe Mah. Fener
Sk. No: 5 06230
Altındağ Ankara/Türkiye

+90 (312) 473 79 11

gavperspektif.com
bilgi@gavperspektif.com
siparis@gavperspektif.com

 @gavperspektif
 @gavperspektif

1. Baskı

Haziran 2022
Ankara

GAV Perspektif Yayınları - 17

ISBN: 978-605-73877-6-9

Karton Kapak

Çeviren

Akın Emre Pilgir

Editör

Sümeyra Tahta

Musahhih

Tuğçe Genç

Kapak & Dizgi

Hafize Pala

Baskı

Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık Ticaret İşletmesi • Sertifika No: 48058
Ostim OSB Mah. 1256 Cad. No:11 Yenimahalle/Ankara

© Kitabın tüm yayın hakları GAV Perspektif Yayınları'na aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Sıra Dışı İnsanlar

Göç Dünyamızı Nasıl
Şekillendirdi ve Geleceğimizi
Nasıl Belirleyecek?

Ian Goldin
Geoffrey Cameron
and Meera Balarajan

Çeviren: Akın Emre Pilgir

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	XI
GİRİŞ	1
Bölüm I: Geçmiş	3
Bölüm II: Bugün	4
Bölüm III: Gelecek	5
KISIM I: GEÇMİŞ	9
1 TARİH ÖNCESİNDEN KOLOMB'A GÖÇ	11
İlk Göç	12
İnsanlığı Birbirine Bağlamak	18
Göç ve İnsanlık	36
Son Notlar	38
2 KÜRESEL GÖÇLER: DÜNYA EKONOMİSİNE DOĞRU	41
Keşifler Çağı	42
Emperyalizm ve Baskı	47
Serbest Olmayan Göçler: Kölelik ve Sözleşmeli Kölelik	48
Küresel "Serbest" Göçler (1840 civarı-1914 civarı)	58
Modern Dünyayı İnşa Edenler	67
Son Notlar	69
3 YIRMİNCİ YÜZYILDA "KONTROLLÜ" GÖÇ (1914-1973)	73
Liberal Dönemin Sonu	74
İki Savaş Arası Dönem: Ekonomik Gerileme ve Düzenlenmiş Göç	81
II. Dünya Savaşı Sonrası Göçler	89
Düzenlemek İçin Sebepler Bulmak	96
Son Notlar	98

KISIM II: BUGÜN 103

4 | YURDU TERK ETMEK: GÖÇ KARARLARI VE SÜREÇLER 105

Mikro-Düzyey: Bireyler ve Aileler	106
Orta-Düzyey: Ağlar ve Sistemler	111
Makro-Düzyey: Demografik, Politik ve Ekonomik Koşullar	117
Birey, Toplum ve Ulusal Etkiler	127
Son Notlar	129

5 | GÖÇ VE SINIR KONTROLÜ 133

Göç Kanalları ve Akışları	134
Ekonomik Göç	138
Toplumsal Göç	151
Sığınmacı Göçü	158
Sınır Denetimi	163
Sınır Denetimlerinin Ötesinde	170
Son Notlar	172

6 | GÖÇÜN ETKİLERİ 177

Alıcı Ülkeler Üzerindeki Etkileri	179
Gönderici Ülkeler Üzerindeki Etkileri	193
Göçmenlere Etkileri	208
Toplumlar ve Göçmenler Üzerindeki Etkileri	225
Son Notlar	226

KISIM III: GELECEK 233

7 | GÖÇÜN GELECEĞİ 235

Küreselleşmenin Perde Arkası	237
Göçmenlerin Arzı	241
Göçmenlere Talep	263
Son Notlar	281

8 | KÜRESEL BİR GÖÇ GÜNDEMİ 285

Düşünce Deneyleri	287
Daha Serbest Hareketlere Uzun Soluklu Bir Bakış	291
Küresel Göç İçin İlkeler	296
Küresel Önderliğe İhtiyaç	307
Son Notlar	311

YARARLANILAN KAYNAKLAR 315

DİZİN 339

TEŞEKKÜR

Bu kitap Oxford Üniversitesi James Martin 21st Century School'da geçirdiğimiz süre zarfında yazıldı. Fakülte, olağanüstü derecede zengin, entelektüel bir yuva sundu ve Üniversite'nin her yanından meslektaşlarımızla kurduğumuz ilişkiler içinde düşüneceğimiz harikulade derecede canlı bir ortam sağladı. Oxford Martin School'un Uluslararası Göç Enstitüsü'nden ve fıkırsel anlamda müthiş derecede cömert olup bize tüm taslak üzerinde yorumlar yapacak kadar değerli zamanlarını ayıran, peş peşe göreve gelen müdürleri Profesör Stephen Castles ve Robin Cohen'den yararlandığımız için çok ama çok şanslıyız. Bu kitabı yazarken Oxford Martin School'dan meslektaşlarımız ve özellikle Laura Lauer ile Verity Ross-Smith, keyifle zorlu programları bize göre uyarlayarak çalışmamız için canlı bir ortam yarattılar.

Özellikle yetkin araştırma asistanlarının çabalarına bel bağlayabildiğimiz için de şanslıyız. Alan Gamlen kitabın yapısına ve içeriğine isabetli ve taze bir bakış sundu. Ayrıca katkıları kitabın düzenlenmesinde ve bir dizi unsurda da görülür vaziyettir. Ted Maxwell ve Emma Menell belli bölümlerde yardımlarını sunup, sırasıyla tarihi bölümlerle yasal ve düzenleyici ortam üzerine çalışmışlardır. 7. Bölümdeki uzmanca yorumları için Wolfgang Lutz'a teşekkür ederiz. Tom King çok kısa süre içinde kitabın bazı çizimlerini hazırladı. Zamanını ve fikirlerini ayıran diğer isimler arasında Alessio Cangiano, Peter Healey, Miles Hewstone, Jaco Hoffman, Judith McNeill, Kathleen Newland, Michael Oppenheimer, Bob Sutcliffe, Darshan Vigneswaran ve iki isimsiz hakem de bulunmaktadır. Princeton University Press ideal bir yayınevi partneri oldu. Richard Baggaley ilk tartışmalarımızdan itibaren bize hevesle kılavuzluk yaptı. Bu kitabı son aşamalarına yani düzenlenme ve yayınlanma noktasına getirdikleri için Peter Dougherty ve Princeton'daki tüm meslektaşlarına şükran borçluyuz.

(IG) Bu kitap beş yıllık bir süre zarfında evrilerek geldi ve oluşumunun kaynağında, göç karşısında, benim, anne-babamın, büyüklerimin baskıcı rejimlerden kaçma ve yeni topraklarda üretken yerleşimler kurma öyküleriyle şekillenmiş ömürlük bir ilgi vardır. Francis Wilson önce bu hayranlığı, lisans öğretimimi tamamladığım sıralarda ekonomik analizlere aktarmama yardımcı oldu. On yıllar sonra Dünya Bankası'ndayken Nick Stern'le çalışma şansım oldu ve göçle kalkınma üzerine bir program geliştirmeye çalışırken onun desteğini aldım. Jim Wolfenshohn başkan yardımcılığı sırasında bu ilgi alanımın peşinden gitmeme izin verdi ve Andrew Beath'in mükemmel araştırma asistanlığıyla, ilk olarak Kenneth Reinert ile yazdığım Kalkınma için Küreselleşme kitabında bölüm olarak yayınlanmış bir göç çerçevesi geliştirebildim. Son olarak bu kitap araştırma asistanlarımla katkıları olmasaydı ortaya çıkamazdı. Meera Balaraman geniş bilgi birikimini ve adanmışlığını göç araştırmalarına yansıtarak, bu kitap için paha biçilmez yapı taşları olan zengin temel materyaller sundu. Geoffrey Cameron ardından bunları ve muazzam miktarda başka materyali geliştirdi. Kendiminkiyle birleştirmekten haz aldığım yazım tarzıyla, en işiyle meşgul ve etkili işbirliğim olduğunu kanıtladı. Onsuz bu kitap tamamlanamazdı.

Oxford Üniversitesi'nden bir dizi meslektaşına, özellikle de Laura Lauer'e ve Princeton University Press'te dikkat çekici profesyonelliği ve kitabın zorlu doğum sancıları boyunca verdiği desteği için Peter Dougherty'ye derin şükranlarımı iletiyorum.

En büyük borcum, bu kitapla meşgul olduğum için bitmek bilmezmiş gibi görünen gecelere ve hafta sonlarına katlanmış aileme.

(GC) Çocukluğumu üç ülkede büyüyerek geçirerek elde ettiğim zengin deneyimler, onların açık gözlerle dünyanın çeşitliliğini görme arzularından doğan hareketlilik için anne babama teşekkür ediyorum. Beni canlı araştırma ekibi için gelecek üzerine düşünmenin başlı başına iş olduğu Fakülteye getirdikleri için Laura Lauer ve Ian Goldin'e teşekkür ederim. Ian bu kitapta sadece teşvik edici ve cesaretlendirici bir ortak değildi, aynı zamanda sürekli bize insanlığa karşı sahip olduğumuz ahlaki yükümlülükleri de hatırlattı - özellikle de bizden farklı görünümüne sahip kişilere karşı. Her şeyden önce ona bunun için teşekkür ederim.

En derin şükranlarımı, bu kitaba aktarılan araştırmalar ve düşüncelerde benimle birçok sohbetin parçası olduğu için eşim Lita'ya borçluyum. Ayrıca bize bu projeyi ilerletmeye yetecek bir süre boyunca Oxford'ta

kalma sebebi verdiği için de ona teşekkür ederim.

(MB) Bu kitaba yaptığım katkılar James Martin 21st Century School'da geçirdiğim sürede yazdıklarımdı. Başından beri Fakültede olmak benim için ayrıcalıktı ve bu yaratıcı süreçte Ian'la çalışmak heyecan vericiydi. Oxford'taki Göç, Politikalar ve Toplum Merkezi'ndeki (COMPAS) meslektaşlarımdan yardımı ve özellikle Profesör Steve Vertovec ile Dr. Nick Van Hear'ın destekleri olmasaydı bu katkıları yapamazdım. Ayrıca dünya genelinde, göç çalışmalarındaki akademik gelişimimi şekillendirmiş birtakım akademisyenlere ve dostlara, bilhassa Dr. Frank Pieke ve Dr. Rachel Murphy'ye teşekkür etmek isterim.

Son olarak kendileri de sıra dışı insanlar olan, bir dolu zorluk yaşamış, benim ve ailem için mükemmel ve destekleyici bir platform oluşturmuş göçmenler olan anne babama derin şükranlarımı borçluyum.

Ian Goldin, Oxford (BK); Geoffrey Cameron, Ottawa (Kanada); Meera Balarajan, Londra (BK) Aralık 2010

GİRİŞ

Dünya halklarının yeniden birbirine bağlanması ve karışımının, birçok toplumda hakim normlara ve pratiklere meydan okuduğu, dinamik bir küresel entegrasyon çağında yaşıyoruz. Dağılma ve bütünleşme aynı anda ve iç içe gerçekleşen süreçler. Kültürel kodlar buna uyum sağlıyor. Yeni ekonomiler açığa çıkıyor. Yenilikler büyüyor. Toplumsal kurumlar ayak uydurma mücadelesi veriyor.

Birçok kişi için göçle bağlantılı güçlükler, post-modernizm, çok kültür-lülük ve arzu uyandırıcı kozmopolitanizm çağımızın karakteristik özellikleridir. Bazıları insanların ortak yanlarının daha çok olduğu hayali bir geçmişe özlem beslemektedirler. Bugün beşeri hareketlerin ölçeği, hızı ve yoğunluğu belki daha büyük olsa da, göç alışkanlıkları ve yıkıcı etkileri insanlık kadar eskidir. Yabancılar, her zaman kendilerini benimseyen toplumların muhalefetiyle karşılaşmışlardır. Bununla birlikte tarihin yönü, topluluğun sınırlarında bitmek bilmez bir genişlemeye işaret etmektedir. Kültürel ve politik hudutlarımız yavaş yavaş geri çekilmiştir.

Dünyanın birçok bölümünde, klanlar ve aşiretler arasındaki eski ayrımların önemi bugün ulusal sınırlara göre daha zayıftır. Bir zamanlar “göçmen” komşu köyden biriyle evlenmiş biri olabilirken, bugün “göç” genelde belli bir süreliğine yerleşme amacıyla ulusal bir sınırın geçilmesine karşılık gelmektedir. “Muhacir/göçmen” ve “sığınmacı/mülteci” isimleri birçok toplumda, o kadim “barbarlar” korkusunu yansıtan bir şekilde olumsuz çağrışımlar kazanmıştır. Devletlerimiz ve toplumlarımız bir ulus-devlet içinde doğmuş ve hayatlarını başka bir devlet içinde kazanmaya çalışan yabancılara karşı hala köhne bir şüpheyle yaklaşmaktadırlar. Sonuç ise yüksek oranlı uluslararası göçün önlenmesi gerektiğiyle ilgili geleneksel görüştür. Mevcut dönemde “göç” sınırlar arası bir hareket olarak tanımlanmaktadır. Kucaklanacak bir fırsattan ziyade azamiye indirilecek bir maliyet olarak

idare edilecek bir şey olarak görünür olmuştur. Bize göre göç beşeri ve ekonomik gelişimin temel itici güçlerinden biridir ve göçle ilgili politikalar geleceğimizi güçlü bir şekilde etkileyecektir.

Devletlerin göç politikalarını inşa ve koordine etme şekilleri, kolektif geleceğimizin daha açık ve kozmopolit bir küresel toplumla mı tanımlanacağına, yoksa eşitsiz, bölüşülmüş ve daha az müreffeh bir gelecek mi olacağına karar verecek. Bu kitabın amacı politikalarla ilgili çağdaş tartışmaları daha geniş bir bağlam içine yerleştirmek. Tarihsel rolü, çağdaş etkileri ve gelecekte yaratabileceği ihtimallerle ilgili bir perspektifin olmaması göçle ilgili kamusal tartışmaları sınırlamaktadır. Bu kitap bu boşlukları doldurmayı ve dünyanın gelişiminde göçmenlerle göçün oynayacağı rolle ilgili söylemlerin ilerletilmesine katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Uluslararası hareketlilik üzerine yapılan tartışmaları, dar ulusal düzeydeki göçmenlik tartışmalarından, göç hakkında daha küresel bir bakış açısına kaydırmayı amaçlıyoruz. “Göçmenlik” ve “göçmen/muhacir” açığa çıkardıklarından fazlasını karartan terimlerdir çünkü göç çoğu zaman geçici, tekrarlanan veya döngüsel bir şeyken, insanların bir kez ve kalıcı bir şekilde (dışarıdan başka ülke içine) hareket ettiğini ima etmektedirler. Bu perspektif aynı zamanda beşeri hareketlerin dinamizmini de göz ardı etmektedir: çok sayıda göçmen kabul eden ülkeler genelde benzer sayıda çok insanı kendi sınırlarının ötesine yollarlar. Göçmenler olağan dışı insanlardır ve sık sık fırsatlar yakalama ve güvenlik arayışıyla birkaç kez taşınırlar. Sınırlar arasındaki harekete basitçe göçmenlik terimleri üzerinden bakmak, ağların ve ekonomilerin nasıl giderek bütünleşen bir dünyada işlev yürüttüklerini gösterecek geniş idrak alanını sınırlar.

Bu kitapta, uluslararası göçmen akışındaki artışın istenmediğiyle ilgili genel geçer bilgiyi sorguluyoruz. Göçün geçmişteki, günümüzdeki ve gelecekteki rolüyle ilgili yeni ve taze iç görüler sunuyoruz. İnsanların ilerlemesinde ve dünyanın gelişmesinde göçmenlerin ve göçün tarihsel rolünü inceleyerek başlıyoruz. Sonrasında göçün idare edildiği çağdaş dönemi analiz ediyoruz. Göçün dinamikleri, akışları ve etkilerini inceleyen ve hızla büyüyen çok disiplinli akademik çalışmalardan yararlanarak, mevcut ad hoc düzenlemelerin, açıklık, çeşitlilik, yenilik ve alışverişle gelişen bir dünya ekonomisine pek uygun düşmediğini savunuyoruz. Son olarak geleceğe bakıp, önümüzdeki elli yılda göçmenlerin sayısı ve yoğunluğunun nasıl artacağını vurgulayan demografik, çevresel ve toplumsal eğilimlerin izdüşümlerini sunacağız.

Bölüm I: Geçmiş

Tarih boyunca insanlar, bugün de olduğu gibi genelde kendi seçmedikleri koşullar altında göç etmişlerdir. En kısıtlı ve zorlu koşullar altında bile, yeni toplumsal ve kültürel düzenler içinde yollarını kararlılık ve ustalıklı açmışlardır. Göçmenler kültürel engeller arasındaki bilgileri kendilerine uyarlayarak, yenileyerek ve birleştirerek, insanların yaklaşık 50,000-60,000 yıl önce Afrika'dan ayrıldığı günden bu yana gelişimin hudutlarını ileriye taşımışlardır. MÖ 4000 civarında ilk medeniyetlerin ortaya çıkışı, dağınık topluluklardan insanları karmaşık toplumsal yaşamın yoğun kalıpları içine çekmiştir. İlk medeniyetler tıpkı birer toplumsal mıknaş gibi, hinterlandlardaki insanları (bire emekçi, tüccar, tacir ve idareci olarak) kentlerdeki yaşama taşımış ve kent sakinlerini kaynakla ticaret yapacak ortaklar bulma arayışıyla hudutlara itmiştir.

Medeniyetlerin büyümesi fikirlerin ve teknolojilerin değiş tokuş edilme ve alıp satılma hızını arttırmıştır. Avrasya'da giderek karmaşılaşan toplumlar geliştikçe, tüccarlar, maceraperestler, misyonerler ve fetihlere çıkmış ordular imparatorlukları birbirinden ayıran hudutları parçalamışlardır. Zaman zaman gelişmeleri birkaç yüzyıl alabilen değerli teknolojiler, ticaret ve diğer pratikler, giderek daha uzun mesafelerde paylaşılar hale gelmiştir. Göçmenler beraberlerinde dini öğretileri, zirai teknikleri ve ticari pratikleri taşımışlardır. Savaş belası ve ticaretin cazibesi, insanları eski sınırların ötelelerine iterek, on binlerce yıl içinde ayrı kültürler geliştirmiş doğu Çin'den çıkan toplulukları Batı Afrika'dakilerle yeniden ilişkilendirmiştir.

İkinci milenyumda açık deniz ticaretinin genişlemesi, Çin ve Avrupa'yı yeni refah düzeylerine taşımış, her iki yer de mallarına yeni pazarlar bulmak için haritasız sulara ihtiraslı yolculuklar başlatmıştır. Çin, on beşinci yüzyılın başında keşiflerini birdenbire sonlandırdığı sırada, Portekiz Atlantik Okyanusu'nu aşan açık uçlu seferlerine kaynak akıtmaya başlamıştı. Bu iki gelişmenin çakışması Avrupa'nın Amerika Kıtasıyla temas kurmasını sağlamış ve küresel güç dengelerinde sismik bir kaymaya yol açmıştır. Avrupa'nın "Keşifler Çağı" (aynı zamanda "Barutlu İmparatorlar Çağı" olarak adlandırılır)¹ on beşinci ve on yedinci yüzyıllar arasında insanlığı yeniden birbirine bağlayan süreci tamamlamıştır. Avrupalı gemiler artık Hint Okyanusu'na hükmediyorlar ve Yeni Dünya'daki plantasyonlardan

¹ Christiane Harzig, Dirk Hoerder ve Donna Gabaccia. 2009. What Is Migration? Cambridge, MA: Polity Press, s. 26.

kaynak topluyorlardı. Bölgesel ticari ağlar, uzak mesafelere yayılmış kuvvetler ve denetim unsurlarıyla küresel bir iktidar yapısı içine örülmüştü.

Küresel ağların ortaya çıkması ve bir dünya ekonomisinin gelişimiyle, ekonomik kalkınmanın temposu göç akışını arttırmaya başladı ve en belirgin şekli kölecilikti. Uluslararası ticaret ve sanayi devrimi rekabeti besleyerek, Avrupa'da yenilikleri teşvik etti ve üretimi genişletti. Birçok insan kimi zaman daha iyi bir hayat arayışıyla okyanusların veya kıtaların ötesine seyahat etti. Başta Afrika olmak üzere milyonlarca başka insan, kölecilik veya ödünç işçiliğin tiranlığı altına girmeye zorlandı. Bu yeni küreselleşme çağında, serbest ve zorunlu göçmenler ekonomik büyümenin sebepleri ve sonuçlarıydılar.

Yirminci yüzyıl devletlerin çoğalmasına ve devlet bürokrasilerinin genişleyip göçün idaresine girişmelerine tanık oldu. Pasaportların, katı sınır kontrollerinin, göçmen kotalarının, misafir işçi programlarının getirilmesi ve hakların uyruklara göre dağıtılması, göçün sıkı sıkıya idare edildiği yeniçağın özellikleridir. Pasaportlar ve sınır kontrolleri görece yeni gelişmelerdir ve yirminci yüzyılda giderek katı bir şekilde uygulanmaları göç dinamiklerini çarpıcı bir şekilde değiştirmiştir. Uluslararası göç ulus-devlet düzeyinde düzenlenir olmuştur. Sığınmacıları korumaya dönük önlemler dışında, uluslararası işbirliği göçün hayati boyutlarını büyük oranda ihmal etmiştir.

Bölüm II: Bugün

Sıkı düzenlenmiş ulusal göç sistemlerinin doğasındaki engellere rağmen, insanlar tarih boyunca göçmenleri taşınmaya itmiş nedenlerin çoğuyla aynı sebeple hareket etmeye devam etmektedirler: yeni olanaklar aramak, ekonomik ve politik sıkıntılardan kaçmak. Aileyle, ücretlerle, güvenlikle, değerlerle ve fırsatlarla ilgili birçok etmen göç kararlarına etki etmektedir. Göç etme kararı ilişkiler, ağlar ve yapılarla iç içe geçtiğinden göç basit analizlere direnen bir olgudur. İnsanlar sık sık bir kereden fazla taşınırlar ve göç ekonomik çevrimleri, göçmenlik politikalarını ve politik koşulları hesaba katıp sürekli gelişen toplumsal dinamikler taşımaktadır. Göç etme kararlarının karmaşıklığına rağmen, en son küreselleşme dalgasıyla bağlantılı olup içinde ulaşım ve iletişim teknolojilerinin de olduğu birçok etmen, toplumsal mesafeleri yıkmış ve hareket etmeyi hiç olmadığı kadar kolaylaştırmıştır.

Göçmenlik düzenlemeleri kamu politikalarındaki hedefleri karşılamak

için akışları idare etmeyi hedefler. Bu düzenlemeler ulus bazlı kotaların kullanılması gibi eski pratiklerden evrimleşerek, belli bir göç “kanalı” aralığını kapsayacak şekilde gelişmiştir. Ekonomik kanallar geçici emek taleplerini karşılamak için öğrencileri ve yüksek vasıflı göçmenlerin yanı sıra düşük vasıflı işçileri de getirmektedir. Aileler ve belli atalardan kalma gruplar, toplumsal göç kanallarıyla tanınmaktadırlar. İç çatışmalar, zulümler veya yoğun baskılar nedeniyle taşınmaya zorlanmış kişiler sığınmacı veya mülteci olarak hareket ederler. Devletler insanların hukuki yollarla göç edebilecekleri koşulları alabildiğine sınırlarken, her yanı saran infaz ve denetim mimarisine büyük paralar harcamaktadır. Göç akışlarını denetim altına alma hedeflerine ulaşmada yeni düzenleyici mekanizmaların etkin olup olmadığı, hala ciddi bir tartışma konusudur.

Birçok devletin belli göçmenlerin kalıcı yerleşimini durdurmak ve “kendini” yurttaşlarını yabancılardan ayırmak için sarf ettiği çabalara karşın, bitmek bilmez insan hareketliliği, yabancı olmanın taşıdığı anlamı sürekli değiştirmiştir. Çok kültürlülük ve kozmopolitanizm bugün birçok toplumun övgüyle bahsedilen özellikleridir. Ancak göçmenlerin hayatın ekonomik ve başka yönlerine yaptıkları katkılar ciddi şekilde hafife alınmaktadır. Sonuç olarak devletlerin ve kamuoyunun odak noktası çoğu kez, ana akım topluma tamamen katılmaları için göçmenlere yardımcı olmak yerine, onların doğurduğu algılanmış tehditlerin idaresidir.

Uluslararası göç, gönderen ülkelere, alıcı ülkelere ve göçmenlerin kendisine belli faydalar sağlar. Alıcı ülkelerde yeniliği teşvik eder, ekonomik büyümeyi besler ve toplumsal çeşitliliği zenginleştirdiği gibi kamusal finans için de bir nimettir. Gönderen ülkeler göçmen ağlarının finansal ve toplumsal geri bildirimleriyle ekonomilerini canlandırırlar. Göçmenler görece daha gelişmiş ülkelere taşındıklarında, yüksek ücret, daha iyi eğitim olanakları ve gelişmiş sağlık hizmetleri gibi sosyal yardımlardan yararlanırlar. Ancak yüksek göç oranları, belli yereller ve ülkeler tarafından eşitsiz paylaşılan maliyetler üretir. Bu maliyetler çoğu kez kısa vadeli olup, kaynak transferleriyle ve yüksek göç oranlarının getirdiği toplumsal ve idari değişimleri idare etmek için kamusal kurumların kapasitesinin arttırılmasıyla azaltılabilir.

Bölüm III: Gelecek

Geçmişte göçü sevk etmiş güçler yoğunlaşmaya devam etmektedir ve beşeri hareketlerin muazzam baskısı, ülke içindeki politikalara ve küresel

göçün yönetişimine daha fazla ilgi gösterilmesini gerektirmektedir. Önümüzdeki elli yılda potansiyel göçmen arzı, düşük gelirli ülkelerde özellikle de Sahra-Altı Afrika ile Orta Asya'da ekonomik büyüme, kentleşme ve eğitime ulaşmanın artmasıyla birlikte genişleyecektir. Her zamanki gibi insanlar daha iyi olanaklar, daha yüksek ücretler ve daha fazla güvenlik için hareket edeceklerdir. Bunlar ülkeler arasındaki eşitsizlik genişledikçe ve iklim değişimi geçim olanaklarını tehdit ettikçe daha belirgin hale gelecek kaygılardır. Ayrıca çoğu gelişmiş ülkede ve birçok gelişmekte olan ülkede göçmenlere yönelik talep de çarpıcı bir şekilde artacaktır. Nüfusun azalması ve nüfusun yaşlanması, hem vasıflı hem de vasıfsız emek için yeni talepler yaratacaktır. Ulusal rekabetçilik şimdiden ülkeleri, vasıflı işçilerin hareketliliği için engelleri kaldırmaya yöneltmektedir. Göç ekonomilerde hayati bir dinamizm kaynağıdır ve toplumlar yaşlanıp doğurganlık azaldıkça çok daha önem kazanacaktır.

Yirminci yüzyılda göçün bağımsız bir şekilde ulus-devletlerin ele alması gereken, tamamen ulusal bir sorun olduğunu iddia eden varsayım artık geçerliliğini yitirmiştir. Uluslararası göçe yirmi birinci yüzyılda bakacak yaklaşım, insanları sınırların ötesine iten toplumsal ve ekonomik güçleri kabul etmemizi ve küresel hareketliliğin faydalarından tam anlamıyla yararlanmak için yönetim araçlarının ülkeleri donatmasını talep etmektedir. Evrimleşen ulusal ihtiyaçların yanı sıra bizzat göçmenlerin özlemlerini de karşılayan hedeflere ulaşmak için hem ulusal hem de uluslararası politikalarda reforma gidilmesi gerekmektedir.

Ülkelerin iç düzeyinde kamu politikaları, göçün açılıp kapatılması imkânsız bir toplumsal süreç olduğunun anlaşıldığını yansıtmalıdır. Uluslararası hareketliliğin yeni dinamiklerine uyum sağlamak ve göç süreçleriyle sınırlar arasındaki alışverişten kolektif faydalar çıkarabilmek için pragmatik politika tercihlerine ihtiyaç vardır. Sınırlarını açan bölgelerin yanı sıra (Avrupa Birliği'nin içindeki kısımlar gibi) göçü tamamen önlemeye çalışan bölgelerden önemli dersler alınabilir. Geçmiş ve güncel pratiklere ilişkin analizlerimizin ışığında, küresel bir göç gündemi için temel hedeflerin ana hatlarını çıkarıyoruz. Hem etik hem ekonomik gerekçeler nedeniyle, en arzulanır gelecek senaryosunun sınırlar arasında hareketin daha serbest olduğu koşullar olduğunu iddia ediyoruz. Küresel bir göç gündemi, kolektif çıkarlarımıza hizmet eden daha açık bir küresel ekonomiye ulaşmak adına, atacağımız pragmatik adımlara kılavuzluk eden ilkeler etrafında çerçevelenmelidir.

Göç politikalarında yapılacak ulusal düzeydeki reformların, küresel göç yönetişimine dönük koordineli yaklaşımlarla tamamlanması gereklidir. Göç, küresel kurumsal mimarinin öksüz çocuğudur. Uluslararası kurumsal ve hukuki çerçeve, sığınmacılar dışında kalan sistemli göç meselelerinde sessizdir. Göçün sorumluluğu bugün göçle ilgili temel küresel kaygıları giderme konusunda ne yetkisi ne de kapasitesi olan birkaç uluslararası kuruluşun üzerine kaotik bir şekilde yıkılmış durumdadır.

Yirmi birinci yüzyıl, göçmen akışlarında temel değişimlere yol açan demografik, ekonomik ve çevresel değişimlerle göç politikalarına yeni ve ciddi güçlükler çıkaracaktır. Küresel topluluk, Afrika'da yaşamış evrimsel atalarımızın küçük dünyasından bu yana hiç deneyimlenmemiş bir tarzla birbirine bağlanmaktadır. Yirmi birinci yüzyılın zorluklarına göğüs germe becerimiz, derin göç etme dürtümüzü ve geleceğimize yapacağı etkileri daha iyi kavramayı gerektirmektedir.